

Ferðsluoffur:

Eingin torir at taka avgerð

Eitt ferðsluoffur sigur sína sögu um vantandi læknahjálp og at biða í árávis eftir endurgjaldi

Í hesum døgum verður nógv tosað um ortopedi, og í hesum sambandi er nevnt eitt sindur um ferðsluskaðar.

Eg skal ikki siga, hvussu hetta best verður skipað, men eitt er vist, og tað er, at skil má fáast á hesi viðurskiptið, ongantíð ov skjótt.

Tað er ræðuligt, at so mong doyggja av ferðslu-ávum.

Men hvussu við teim, ið hava fingið varandi mein, tey hoyra vit einki um.

Ein sera góð ungdoms-sending var fyri stuttum um hetta evnið. Men har kom ov lítið fram um »eftirvirkningarnar«, kanska tí at tíðin var ov knapp.

Leingi havi eg ætlað at triva í pennin, men nú skal tað verða.

Vit, sum eru vorðin offur í ferðsluni, hava tagt alt ov leingi.

Tað er ikki stuttligt at hava tær »royndir« av ferðslu-/sjúkrarúsh-ættar-mynstrinum, ið eitt ferðsluoffur hevur.

Tá eg fyri nokrum árum síðani var fyri álvars-somum ferðsluóhappi, ið eg var ósek i, var eg sera takksom, at liv mitt varð spart.

Tá eg vaknaði á sjúkrarúshinum, varð eg greið yvir, at eg var sloppin undan álvarssamari van-lukku við livinum, og sum dagarnir gingu, varð eg alt meiri greið yvir, at hetta vissuliga var nógv at takka fyri.

Læknar, sjúkrasýstrar og starvsfólkið annars, vóru sera fyrikomandi og fryntlig.

Men eg lá uml. 10 dagar, áðrenn tey funnu uppá at leggja meg undir skurð.

Líkamsvenjingar fekk eg teir fyrstu dagarnar, síðani fann onkur út av, at eg als ikki mátti venja enn, 2 dagar seinni fekk eg aftur boð um at gera líkamsvenjingar.

Eg hugsi, tað vóru eini 5 ella 6 ymiskir læknar um meg tann mánaðan, eg lá á sjúkrarúshinum.

Tá avgjørt varð at leggja meg undir skurð, varð tað sum áhugin var sera stórur hjá ungum lækna, og eftir hvat eg frætti, vóru fleiri »áskoð-

arar« við til skurðviðgerðina.

Men eg var sera bjart-skygd, og vildi bert hava tað yvirstaðið, hevði stóra tilrúgv til læknarnar (hevði ikki ligið á sjúkrarúshúsi síðani eg varð fødd).

Sjálvt um eg ikki kom upp á b einini, so skjótt sum læknarnir spáddu, so gekk tað kortini heilt væl, og framgongdin var týðilig tann fyrsta mánaðin eftir skurðviðgerðina.

Eg var úr arbeiði í 3 mánaðar.

So við eitt varð eg »dømd« at vera før fyri at fara aftur til arbeiðis, koyra bil, sleppa hækj-unum og øðrum hjálpar-tólum. Hetta var sera knappliga, og eg varð eitt sindur bilsin, men tó glað, tí mær logdist ómetliga aftur til arbeiði mitt.

Ein spurningur, sum eg hevði havt alla tíðina, meðan eg var sjúk, var, hvør skuldi taka sær av húsinum (reingerð o.t.) men har fekk eg greið boð, at tá ein hevur ein raskan mann og einki barn, fær ein ikki heimhjálp.

Ein annar spurningur var endurgjald fyri persónskaða, klæði og aðrar lutir.

Bilin, klæðini o.t. kanst tú skjótt seta pris á; men hvussu nógv er eitt menniskja vert?

Tá 1/2 ár var líðið, varð eg bara heilt byrg, kláraði nærum sjálvhjálp til klæði og annað. Tað er kanska logið at koma fram við her í blaðnum, men vit høvdu einki kynsliv alla hesa tíð, og uttan at seta kynslivið í háseti, so var hetta eisini við til at gera alt enn truplari.

Tað er jú ein kærligskans ávøkstur.

Tíðin gekk og eingi nýggj framstig soust, bert ein »evindalig« pina og ólíðiligr limir. Eg mátti fara til egnan lækna, tí læknin, ið regluliga kannaði meg á sjúkrarúshinum, segði bert, at eg var ov erkvisin og átti ikki at lata mannin forkla meg so nógv. Viðhvørt royndi eg at gremja meg sera illa, og einaferð svaraði hann mær, at eg hevði fingið so harðan stoyt, at tað mátti merkjast onkrastaðni.

Hjá egnum lækna fekk eg so ávising til fysiurgiska viðgerð, hetta hjálpti lítið, og ynski mitt um at sleppa til ein serlækna í ortopedi var skúgvad til viks hvørja ferð eg nevndi tað, bæði fyri egnum lækna og sjúkrarúslæknanum.

Ikki fyrr enn 3 ár vóru líðin, og vit fingi ein nýggjan kommunulækna, slapp eg til serlækna í ortopedi. Sum eg eri ógvuliga takksom fyri í dag, ikki tí at eg nú eri frísk, als ikki; men tí eg fekk meiri at vita um, hvussu stóðan var. Tað sum hinir læknarnir ikki kundu siga fyri vist, men altið biðaðu eftir hvat tíðin fór at visa, tað fekk eg beinleiðis og uttan nakra sum helst »innballing« at vita. »Tú ert invalíd og tað fer tú aldri at verða«.

Hørð orð, kanska. Men fyri meg tað var eins og himmalskt balsam.

Tað er ófatiligt, hvussu tung og nivandi óvissa kann vera fyri eitt menniskja. Hjá mær var tað eins og ein tung byrða, við eitt var lyft av mær.

Harvið er ikki sagt, at alt nú er sum ein dansur á rósum.

Eg veit ikki, um eg nakrantíð skal uppliva at fáa nýggjan mjadnalið og mjød, tað eri eg alt ov ung til enn. Slikt kemur neyvan uppá tal, tá ein er mitt í tjugunum, uttan tað er heilt galið.

Men við hesari pinuni orki eg ikki leingi afturat.

Eg hoyri ofta fólk siga, at samfelagssystemið er so rotið, tað havi eg aldri hildið fyrr. Nú veit eg, at tað í hvussu er gongur syndarliga seint fyri seg, allastaðni. Tú mást biða og biða og aftur biða, tað er eins og eingin torir at taka eina avgerð í dag.

Nú eru fyra ár síðan óhappið hendi; men enn røskist ikki fyri nokrum endurgjaldi frá tryggingini; teir biða eftir úttalili frá okrum, sum aftur biðar at taka stóðu, til ein annar hevur avgjørt, hvat hansara meting er, og soleiðis kundi eg hildið áfram at nevnt ráð, stovnar og onnur, ið ikki kunnu finna út av, hvussu nógv og

hvørja hjálp ein hevur rætt til.

Fyrstahjálpin er avbera góð í dag; men er nakað samband millum hvussu nógv verður nýtt til fyrstu- og neyðhjálp, og so ta hjálp, ið givin verður aftaná. Fyri mær sær tað út sum at einki er ov dyrt, tá tað ræður um at yvir-liva. Men er tað eitt »liv-

vit bjóða viðkomandi aftaná.

Ein maður segði einaferð um hetta, at vit gera alt fyri at hesi illa løstaðu menniskju skulu yvir-liva. »Man kunne spørge sig selv, til hvad?!!

Higartil havi eg »bert« havt fyri neyðini at fingið viðgerð hjá skurðlækna, ortopedkirurgi, fysioter-

apeuti, tannlækna, kiro-praktori og gynækolgi.

Men við hetta lag noyð-ist eg helst skjótt at fara til sálarlækna eisini.

Jú, sanniliga: Ein má vera sterkur fyri at vera sjúkur idag.

Journal nr. xxx

Aftursvar til gølu- blaðið Oyggjatiðindi

Hóast undirritaðu ikki eru heilt á einum máli um, um dálkingargreinin í nevnda blaði er verd eitt svar — summi okkara halda sum so, at størsta vanvirðing tú kanst visa tilikum persónum er, at teir verða tagdir í hel — so vilja vit kortini mótmæla hesari skitnu skrivning.

Sjálvandi kemur Oyggjatiðindi, eins og øll hini føroysku bløðini, her á skúlan, so øll hava møguleika at lesa tey. Ikki kann sigast annað enn, at bæði næmingar og lærarar eru harnir av at siggja hesa útspilling av okkara sera dæmliga nýggja stjórn, Ragnar Magnussen.

Fyrra stjóran noyddust vit av við vegna ta manna-jagstran, ið sama blað setti í gongd, og tað fyri gerði sum óivað hava havt heilt lítið uppá seg, um vit samanbera við mangt annað, sum dag og dagliga fer fram allastaðni rundanum okkum, uttan tó at vera átalalað.

Okkum skulu tit ikki leggja í at taka synd í, uttan so, at vit ikki fáa arbeiðsnaðir fyri tykkara útspillingarherferðum, og kanska spæla okkum av við henda nýggja stjóran eisini.

Vit vóru góð og væl-nøgd við fráfarna stjóran,

og fyri okkum er Ragnar helst einasti persónur, ið kann fylla út plássið eftir Heðin.

Tá umræður kvalifikatióinir, so er Ragnar eftir okkara tykki væl fyri. Umframt útbúgving sum fólkaskúlalærari tók hann í 1980 prógv sum handilsskúlafaklærari, og tey 15 árin hann hevur starvast við Handilsskúlan, hevur hann verið á skeiðum fyri handilsskúlalærarar, tá hovið hevur verið til tess.

Apropos kvalifikatióinir, hvussu man so vera vorðið við kvalifikatiónum hjá einum ávisum blaðstjóra her í Føroyum, sum dæmar sera væl at grópa í viðurskiptum hjá øðrum???

Ein skal ikki blaka við gróti, tá ein sjálvur býr í glashúsi.

Vegna næmingarnar á
Føroya Handilsskúla
Næmingarraðið

Lystiliga prentar

estra

í Gøtu, tlf. 41085

Vit gera hvat vit kunna —
og kunna tað vit gera.

ff

NÚ er at spennu
BELTINI

**FØLV
KEMUR
NÚ
AFTUR**

Eftir drúgvan steðg kemur jólablaðið FØLV nú aftur. Jólablaðið FØLV kom út á fyrsta sinni í 1940 og kom toiliga regluliga út til 1979.

Blaðið kemur væntuliga í bókabúðirnar um 20. november. Tað eru Niels Nættestad og Oskar Hermansson, sum standa sum ritstjórar.